

MÅNEDSBREV

SKJEBERG ROTARYKLUBB

Medlemsrekruttering

Søker man på nettet «Medlemsrekruttering», så får man opp hundrevis av treff. Det er med andre ord ikke bare Rotary som ønsker å utvide antallet medlemmer. I bedrifter og organisasjoner rekrutterer man ved hjelp lønn, sosiale goder, trivsel, utviklingsmuligheter, m.m.

Vi kan ikke skilte med lønn, men vi kan skilte med trivsel som i seg selv er en sosial gode og utviklingsmuligheter. Trivselen i Skjeberg RK er udiskutabel. Det er toleranse og humor medlemmene imellom, og det er alvor og planlegging. Utviklingen består av alt fra å planlegge prosjekter til å heve stemmen sin i forsamlinger, og det er kunnskapsutvikling i form av foredrag og bedriftsbesøk.

Dette er kvaliteter, man kan promotere når man ønsker å innlemme nye medlemmer. Rekrutteringen skal ikke kun foregå via en komite, men via hver av oss. Inviter en nabo, en venn eller bekjent, kvinne eller mann og gjerne av andre nasjonaliteter, når det er gode foredrag!

Ole Enger

Nr. 3 Årgang 43 September 2018

Klubbinformasjon:

Charterdato: 22. mai 1975
Møtested: Skjeberg Rådhus (Kantina)
Møtetid: Onsdag kl. 19.00

Styret:

President: Einar Gundersen
Innk. President: Per Inge Magnusen
Sekretær: Ole Kr. Laengen
Kasserer: Rune Larsen
Past President: Morten Pehrson
Styremedlem: Jørgen Winsvold

Månedsbrevkomité:

Per Brevik – Per Halvorsen – Arne Nielsen -
Morten Pehrson – Søren Pyntlund – Per Chr
Solberg

Stoff til månedsbrevet:

Per Brevik
Løkenveien 17
1743 Klavestadhaugen
913 67 848
[e-post: perbrevik46@gmail.com](mailto:perbrevik46@gmail.com)
www.skjeberg.rotary.no

Møteprogram:

Okt.	
03.10	Jan Ove Ekeberg: tiden, mannen og historien
10.10	Guvernørbesøk
17.10	Ikke fastsatt
24.10	Ikke fastsatt
31.10	Ikke fastsatt

Referat fra klubbmøte 5. september 2018

Møtested: Skjeberg Rådhus
Program: Politireformen og kriminaliteten i Sarpsborg
v/Kjetil Lunde
Fødselsdager: Søren Pynthund 1/9
Tilstede: 72,2 %
Referent: Arne S Nielsen

Ole Enger: Kan vi overføre 900 kroner som gjenstår til Marys venner. Enstemmig godkjent.

Kjetil Lunde: Han er seksjonssjef for politistasjonen i Sarpsborg og er dagens foredragsholder og skal snakke om kriminaliteten, politireformen og andre saker.

Det nye politidistriktet. Det fungerer ikke bra på alle områder, men noe fungerer bra og andre ting blir stadig bedre. Politidistrikt Øst består av Follo og Østfold. Telefonen du ringer til politiet havner i Ski og det er ikke alltid at den som sitter der er helt lokalkjent, men finner fort frem på de tre skjermene han eller hun har foran seg. 02800 eller 112. Fordelen ved den nye organiseringen er at vi har masse ressurser dersom det smeller. Vi er veldig spesialiserte akkurat som samfunnet ellers.

Vi fikk en dårlig start på nærpolitireformen, men nå er det bedre. Raskere respons. Målet er synlighet der folk bor, operativt og tilgjengelig. Alle politifolk har i dag en iPhone med en rekke politisystemet PPS. Man tar blant annet avhør på stedet med lydopptak. Man får gjort unna saken mye raskere. Vi bruker mest ressurser mellom 22 og 04 natt til lørdag. Fylla har skylda. Sånn er det i alle byene i Østfold.

Den tiden da den lokale lensmannen kunne takle problemene er borte. Det er mye tøffere og hardere blant de kriminelle nå. Helt andre utfordringer blant annet med kriminalitet på Internett. I Norge har vi 12 alarmsentraler, mens man i Sverige har bare 4. Men vi har mere folk å sette på. Og likevel kan vi risikere å ha for lite folk. 59 ansatte i politiet i Sarpsborg.

Mere fokus på forebyggende arbeide i patruljene. De skal ikke bare jobbe reaktivt, men også proaktivt. Vi jobber tett sammen med kommune i dette arbeidet. Kommunen har bred kunnskap på dette feltet. Også mange bekymringssamtaler med utsatte ungdommer og også når det gjelder radikalisering. Jeg må innrømme at det er mange i Sarpsborg som sliter, både ungdommer som ikke har det så bra og familier som har problemer. Så fokuserer man på voldelig ekstremisme og hatkriminalitet.

Når det gjelder vinningsaker så er det 10-15 personer som står for det meste. Og nå kommer sesongen for tyveri av båtmotorer. Det er viktig å ha vakthold i båtforeningene. På Høysand hvor han selv har båt, går alle medlemmer minst en døgnvakt i året. Tyvene stjeler i Norge og selger i Sverige - og omvendt. Kriminaliteten har sine sesonger. Nå er det båtmotorer og jo nærmere jul vi kommer øker butikktyveriene. Det er ikke flyktingene og innvandrerne i Østre bydel som står for kriminaliteten. Tvert imot er de nesten helt fraværende i kriminalbildet. Nei da, det er etniske nordmenn mellom 30 - 45 som utgjør de store utslagene på statistikken.

Folk har høy og økende tillit til politiet i Sarpsborg - hele 80 %.

POLITIET

ØST POLITIDISTRIKT

Oppsummering - Innbyggerundersøkelsen

- Publikum har høy og økende tillit til politiet (80%) - fornøyde brukere (84%)
- Publikum føler stor grad av trygghet
- For første gang er i år nettsvindelen hendelsen flest er bekymret for å bli utsatt for (1 av 3 er bekymret for dette)
- Fire av fem er enige i at det er lett å komme i kontakt med politiet
- Om lag 1 av 3 er bekymret for terror og 1 av 4 har meget eller ganske dårlig tiltro til at politiet vil håndtere et terrorangrep
- Kun halvparten av de spurte er enig i at politiet er regelmessig synlig i lokalmiljøet

Referat fra klubbmøte 12. september 2018

Møtested: Skjeberg Rådhus
Program: Pratemøte med quiz og 3. min
Tilstede: 60,0 %
Referent: Per Halvorsen

Presidenten ønsket velkommen. Rotary stoff fra sekretæren: Anmodning om forslag til ny Guvernør. Advarsel om salg av Rotary effekter. Tilbudene er formet slik at det man tror dette kommer fra Rotary, noe som ikke er tilfelle.

Jørgen informerte om at julebordet vil bli onsdag 19.12 på Skjeberg Rådhus. Anmodningen til medlemmene var å innlevere gevinster til utlodningen.

Over til den alvorlige delen av programmet «Quiz «ledet av Hans Erik

Det var skarp konkurranse hele veien men til slutt var det lag C som gikk av med dagens seier med 16 poeng. Tid for dagens 3 minutter ved dagens referent Per Halvorsen. Emnet var har dagens ungdom en mer stresset jobb situasjon enn det var før. Per refererte til sine egne opplevelser i en lang yrkeskarriere. Møtet avsluttet som pratemøte
Neste møte Skjeberg Rådhus. Norsk Gjenvinning

Byer i Australia

1. Hvilken er den største byen?
2. Hva heter hovedstaden?
3. Hva heter den største byen på vestkysten?

Solsystemet

1. Hvor mange måner har Mars?
2. Hvilken planet er lengst fra Sola (Pluto er ikke planet lenger)?
3. Man skiller mellom de fire indre og de fire ytre planetene pga. sammensetningen.
Hva kalles de fire indre planetene?

Engelske fotballstadioner

1. I hvilken by ligger Anfield Stadium?
2. Hvilket lag spiller på Goodison Park?
3. Navnet på et fotballstadion i London er det samme som et viktig sted i norsk historie.
Hva er navnet?

Komponister

1. Hva heter komponisten bak verker som «Rhapsody in Blue» og «Porgy and Bess»?
2. Han er kjent for sine ni symfonier, men bare en opera. Hvem?
3. Hvilken norsk komponist, i tillegg til Edvard Grieg, har laget musikk til Peer Gynt?

Mårdyr

1. Det er åtte medlemmer av mårfamilien i Norge. Nevn minst fem av dem?
2. Hva heter det minste av mårdyrene som også er Norges minste rovdyr?
3. Hvilke to mårdyr er fredet i Norge?

Svenske statsministere

1. Hvor mange ganger var Olof Palme statsminister?
2. Hvem etterfulgte Olof Palme som statsminister i 1986?
3. Hvem var statsminister på 1970-tallet og representerte Centerpartiet?

Bilmodeller

1. Hvilket bilmerke laget modellen Manta?
2. Modellen Samara ble produsert fra 1984 til 2004. Hvilket bilmerke?
3. Camaro var en konkurrent til Ford Mustang. Hvem laget denne sportsmodellen?

Referat fra klubbmøte 19. september 2018

Møtested: Skjeberg Rådhus
Program: Norsk Gjenvinning v /Kristine Låke
Fødselsdag: Jens Henrik Westberg 14.september
Tilstede: 84,2 %
Referent: Morten Pehrson

Presidenten åpnet møtet og informerte kort om varslingsordren utstedt av Borge Rotaryklubb. Det blir rakfisk på Roald Amundsens Minne den 13. november. Klubbens medlemmer ble oppfordret til å stille mannsterke! Kasserer Rune kunne glede alle med at nå var det like før kontingenten ville bli innkrevet. Kai introduserte kveldens foredragsholder, Kristine Låke. En ung og engasjert representant fra hovedkontoret til Norsk Gjenvinning (NG) på Lysaker. Kai hadde samtidig med et hjertesukk fra sin datter som hadde seilt verden rundt og opplevd utrolig mye søppel på alle hav. Blant annet så hun så mange plastikk-tannbørster fra alle elveutløp at hun hadde anskaffet seg en tannbørste i bambus!

Så var det tid for kveldens foredrag. NG ble etablert i 1926, har 1300 ansatt, 4 milliarder i årlig omsetning, håndterer 25% av alt avfall i Norge, gjenvinner 85% av avfallet, er landsdekkende, har 40 behandlingsanlegg inkludert metallhåndterings-anlegget på Øra. NG er inndelt i følgende virksomhetsområder; avfallshåndtering, gjenvinning av metall, industriservice, salg av råvarer, renovasjon, sikkerhetsmakulering, deponering av masser, riving og miljøsanering.

Stolt bransje i dag men tidligere mye snusk og fanteri. Organisert kriminalitet har vært en realitet i bransjen. Mye korrupsjon, dårlig håndtering av farlig avfall, skadelig adferd, noen ledere har til og med kommet i fengsel! NG har brukt 100 millioner og mye krefter på å rydde opp. Rekrutterer derfor nye medarbeidere utenfor bransjen for å bygge opp en ny kultur. Så langt har NG fått positive tilbakemeldinger på sitt omdømme.

Kristine kunne fortelle at avfall verden over øker i takt med BNP. Det gjør dessverre ikke gjenvinningen. Hun fokuserte mye på gjenvinning og kom med mange eksempler på det. Vi fikk høre om "Avfallspyramiden" der avfallsreduksjon har større verdiskapning enn gjenvinning og gjenbruk, mens avfallsdeponi ligger på bunn. "Sirkulær-økonomi" er et begrep i bransjen når tilnærmet 100% gjenvinnes. For eksempel når knust glass fra flasker (og syltetøyglass) blir til glassvatt, eller når alt jern og metall gjenvinnes på Øra og tilbys som råvarer til smelteverk verden over. Plast kan være en utfordring hvor 1/3 går til forbrenning. Enkelte produkter er ikke gjenvinnbare i det hele tatt (ref. Pringles-boksen). NG satser mye på innovasjon (nå hadde Kristine pratet seg varm). Gipsfabrikken i Holmestrand, for eksempel, bruker 93% av gamle gipsplater til produksjon av nye (gjenbruk). NG har kunder i begge ender, avfall inn – råvarer ut. Eller som Kristine uttrykte det: "Det finnes ikke søppel bare råvarer!"

Det ble mange spørsmål fra engasjerte medlemmer og presidenten måtte etter hvert stramme inn tøylene. Kristine hadde ikke så lang fartstid i NG, begynte i april i år, men gjennomførte sitt foredrag til laud og fikk velfortjent applaus. Presidenten overrakte en flaske vin og minnet henne på at tomflaska måtte sendes til gjenvinning.

Referat fra klubbmøte 26. september 2018

Møtested: Sarpsborg Glengshølen
Program: Ut i det blå!
Tilstede: 65,7 %
Referent: Arne S Nielsen

Dagens møte var lagt til Glengsgata 1, like ved jernbanestasjonen i Sarpsborg, og med utgangspunkt i Glengshølen. Opplegget var "Ut I Det Blå" med besøk i byens eldste bolig, Glengsgata 1, møysommelig restaurert av eierne Ole Henrik Thoresen og Kari Anne Torstensen.

Det er et enormt arbeide paret har utført etter at de overtok eiendommen og det aller meste er gjort så originalt som overhodet mulig og i samarbeide med riksantikvaren. Da de overtok bar eiendommen preg av å ha huset «gatens løse fugler» en tid, blant annet var det gjort opp bål på gulvet i den ene stuen. Mye er strippet helt ned til det originale og der det manglet noe har dagens eiere lett over hele Østfold for å finne tidsriktige materialer, ikke minst de gedigne ovnene i de mange stuene som har varmet opp huset om vinteren.

Faktisk fyrer man med eik de aller kaldeste dagene selv om de originale doble glassvinduene holder forbausende godt på varmen og også virke r svært dempende på støyen fra togene som suser forbi like utenfor eiendommen. I årbok nummer 10 fra Borgarsyssel Museum finner man en fin artikkel under tittelen "Fra rivningsobjekt til vernestatus. Glengsgata 1, Sarpsborg", skrevet av huseieren selv, Ole Henrik

Thoresen. Her beskriver han i detalj historien om det man kan betegne som Sarpsborgs eldste "gjenlevende" bygning. Garvermester Lars Ulstens empirebygning som ble oppført i 1839, ble taksert av en nådeløs takstmann i 1995 som satte verdien på bygningen til siger og skriver kroner null og derved beordret rivning.

Men etter en visning der få personer våget å delta ble det gjort et tilslag på 160.000 blanke norske kronestykker og 18 x 9,5 meter nedslitt bygning skiftet eier. I tillegg til kvadratmeterne tilfalt det den nye eieren en tomt på 1,5 mål, samt 4,2 tonn søppel som tidligere eier hadde samlet i kjelleren. Dertil fulgte ekte hussopp, åtte rottelik, to avlidne og mumifiserte katter og en død skjære. Det er en fornøyelig historie Ole Henrik Thoresen har skrevet i årboken til Borgarsyssel Museum og den er virkelig verd en lesning i en sen høstkveld foran peisen. Dog blir historien for lang til å gjengi i sin helhet i dette referat.

Mimresiden

Rotarymøte 7/9-88 - Alfheim

- Tilstede: 24 - gebursdager ingen

- Gjester: ingen - besøk i andre klubber - ingen

Residiverende. vikarierende president: Roger

Tema for kvelden:

Forurensning i nedre Glomma-regionen v/ rektor på Kalnes, E. Larsen

Etter noen problemer med det tekniske utstyret, som på godt norsk kalles "over-head", startet foredraget kl. 19.15.

Vi fikk først se endel avisutklipp. som ganske tydelig utpekte bonden som syndebukk for Glommas grå og triste utseende. Foredragsholderen, som bl.a. sa han hadde studert møkk i flere år, fortalte litt om dyremengder og dyremøkk, og begge deler synes å ha minket i "nyere tid".

Det ble deretter innføring i Nitrogen og de problemer dette kjemiske stoff kan lage. Som kjent er Nitrogen en viktig komponent i f.eks. kunstgjødsel. Via ukjent kjemisk reaksjon var vi plutselig over på problemet med fosfor uten at i hvert fall jeg helt skjønnte hvorfor. Dog viser den totale nitrogenkonsentrasjon en klar økning, men det gjør heldigvis også kornmengden - så her er det vel en sammenheng.

Roger lurte på om høyden av planten hadde noe å si for forbruket av Nitrogen. Pussig at spørsmålet om høyden skulle komme akkurat fra han!

Foredraget ble til en viss grad preget av en tilnærmet fagdiskusjon mellom bønder og foredragsholderen, og mye av dette gikk i hvert fall over mitt hode.

Hva er f.eks. stråforkortning?

Det ble også vist en mengde tabeller, bl.a. over mengden av silo pressaft. Denne tabellen skulle visstnok virke beroligende på oss, i hvert fall var pH-verdien i bedring. Ellers ble vi klart fortalt at Glomma aldri har vært-, og aldri vil bli blå - gråfargen skyldes elementer av jord og leire som elven drar med seg på sin ferd mot havet.

Foreleseren ble ikke helt ferdig med sitt foredrag - tiden gikk utrolig fort - også for meg. Dette skyldes ikke bare selve temaet, men også det faktum at rektoren var en meget engasjert og artig foreleser.

Som en slags konklusjon på hans foredrag, bør jeg ha forstått at det i hvert fall ikke er bønder, silo eller gårdsdyr som forurenser Glomma.

Når vi så i tillegg tidligere har hørt at det heller ikke er industrien - vel - da må det vel være bikkja og jeg som har skylden??

Tom Erik Franer

Sistesia Statistikken

100 % fremmøte september

Kai Brandstorp	Morten Pehrson
Einar Gundersen	Kåre Vastveit
Øivind Kjølberg	Jørgen Winsvold
Ole Kr. Laengen	Thor Ørseng
Tor Lystad	

5/9	12/9	19/9	26/9	Snitt
72,2	60,0	84,2	65,7	70,5

Aug.	Sept.	Okt.	Nov.	Des.	Snitt
66,6	70,5				

The logo for RYLA consists of the letters R, Y, L, and A in a large, bold, sans-serif font. The 'R' is blue, 'Y' is yellow, 'L' is teal, and 'A' is pink.The logo for rotary youth leadership awards features the words 'rotary', 'youth', 'leadership', and 'awards' stacked vertically. 'rotary' is blue, 'youth' is yellow, 'leadership' is teal, and 'awards' is pink.

RYLA – ROTARY YOUTH LEADERSHIP AWARD ARRANGERES 22. TIL 24. MARS 2019

RYLA som er et lederseminar for ungdom arrangeres ved Oscarsborg Festning og Hotell Drøbak. Målgruppen er ungdom av begge kjønn i alderen 18-24 år. RYLA har vært et internasjonalt Rotaryprogram siden 1971 og i Norge siden 1985.

Formålet med seminaret er å gi fremtidens ledere impulser og idéer til godt lederskap innen næringsliv, organisasjonsliv og forvaltning.

Formen for seminaret er forelesninger av høyt kvalifiserte aktører, oftest med erfaring innen ledelse, etikk, organisasjonsarbeid m.m. Forelesninger i plenum og gruppearbeid. Det hele starter fredag 22 mars kl. 10.30 og avsluttes søndag 24 mars kl. 15:00. Deltakerne mottar det offisielle RYLA-diplomet.

MÅLSETTINGER ER:

- Vise at Rotary respekterer og yter for ungdom
- Tilby ungdom ansvar/oppgaver i frivillig arbeid
- Oppfordre til ledelsesengasjement
- Offentlig anerkjenne unge ledere